

ONEERLIJKE PRAKTIJEN IN OLYMPIA

(bron: stilus.nl)

DOELEN

- *Tekstontsluiting*

Aan het eind van deze les(sen) weet je dat er in de oudheid sprake was van oneerlijke praktijken bij sportwedstrijden en je kunt aan de hand van de tweetalige teksten van Pausanias kenmerken daarvan mondeling en/of schriftelijk benoemen zowel in het Nederlands als op basis van het Grieks.

- *Actualisatie*

Aan het eind van deze les(sen) kun je verschillen en overeenkomsten tussen deze oneerlijke praktijken en de straf daarvoor in het antieke Olympia en nu benoemen en verklaren op basis van je contextuele kennis over de Olympische Spelen in de Oudheid, de tweetalige tekst van Pausanias en moderne bronnen.

- *Persoonlijke reflectie*

Aan het eind van deze les(sen) kun je mondeling en/of schriftelijk een oordeel geven over oneerlijke praktijken in de sportwereld en de manier van bestraffing daarvan in de oudheid en nu en je kunt dit oordeel met argumenten onderbouwen op basis van je contextuele kennis over de Olympische Spelen in de Oudheid, de tweetalige tekst van Pausanias en moderne bronnen.

OPDRACHT 1

Neem de teksten globaal door. Noteer van de sporters die de regels overtreden hebben (zo mogelijk):

- **in het Grieks**
 - a. hun namen
 - b. waar ze vandaan komen
 - c. in welke sport ze hebben vals gespeeld
 - d. in welke olympiade ze hun overtreding hebben begaan
- **in het Nederlands**
 - e. de straf die ze hebben gekregen

Naam (Grieks)	Woonplaats (Grieks)	Sport (Grieks)	Olympiade (Grieks)	Straf (Nederlands)

OPDRACHT 2

Tekst A

Bekijk de plattegrond van Olympia op

https://nl.wikipedia.org/wiki/Bestand:Plan_Olympia_sanctuary-en.svg

- 1a. Neem de locaties die Pausanias noemt in regel 1 t/m 5 in het linkervak hieronder over zodat je de weg naar de Zanesbeelden uit kunt leggen aan een ander.
- 1b. Waarom werden deze beelden Zanesbeelden genoemd? Baseer je antwoord op informatie van <http://ancientolympics.arts.kuleuven.be/nl/TA008NL.html>
- 1c. Teken in het rechtervak een reconstructie van de plaats waar de beelden staan volgens de omschrijving van Pausanias.

--	--

2. Citeer het tekstelement dat vertaald wordt met *geldboetes* (r.4).

Pausanias vertelt in regel 7 t/m 34 dat er op de Zanesbeelden ook gedichten stonden.

3. Citeer uit regel 10 t/m 12 (τῶν t/m ἄλλοις) het Griekse woord dat vertaald wordt met 'gedichten'.

Vanaf regel 16 (Ἐθέλει) paraphraseert Pausanias vier gedichten.

- 4a. Reconstrueer op basis van de parafraze van Pausanias de tekst van de gedichten zoals ze volgens jou op de sokkels hebben gestaan en noteer deze (in het Nederlands). Citeer steeds ook de Griekse passage waar je je antwoord op baseert.
- 4b. Waarom denk je dat er op het derde en vierde beeld geen gedichten stonden?

Tekst B

Tekst B gaat over Apollonios, een bokser uit Alexandrië in Egypte.

5. Waarom mocht een Egyptenaar deelnemen aan de Griekse Olympische Spelen? Baseer je antwoord op informatie van <http://ancientolympics.arts.kuleuven.be/nl/TD023NL.html>

In tegenstelling tot de sporters uit tekst A wordt Apollonios niet beschuldigd van omkoping.

6. Citeer uit regel 1 t/m 6 (Χρήμασι t/m ἔξυβρίσαι) het tekstelement dat deze stelling bewijst.

Apollonios krijgt uiteindelijk een dubbele straf.

7. Uit welke twee onderdelen bestaat zijn straf? Citeer twee tekstelementen uit regel 7 t/m 17.
8. Leg op basis van de informatie op <http://www.perseus.tufts.edu/Olympics/boxing.html> uit dat *zijn bokshandschoenen* (r.15) eigenlijk geen goede vertaling is.

Tekst C

9. Citeer het tekstelement waarmee Θαῦμα (r.1) wordt vertaald.

ἐπιβάλλουσι δὲ οὐ τοῖς παισὶν (r.9-10)

10. Vind je dit terecht? Beargumenteer je antwoord op basis van minimaal twee tekstelementen uit regel 1 t/m 10 (Θαῦμα t/m ὀργήν)
11. Leg op basis van informatie op <http://ancientolympics.arts.kuleuven.be/nl/TA010NL.html> uit wat τῆς Ἄλτεως (r.12) is.
12. Citeer uit regel 16 t/m 21 (Παγκρατιαστὴν t/m Αἰγυπτίων) het Griekse zelfstandig naamwoord dat de reden aangeeft voor de straf van Sarapion (r.16)

OPDRACHT 3

Lees het internetartikel "De vijftien grootste fraudeurs van de Olympische Spelen" op <https://businessam.be/de-15-grootste-fraudeurs-op-de-olympische-spelen/> of in de tekstbijlage en beantwoord vervolgens vraag 1a en 1b.

- 1a. Pausanias noemt in de gelezen teksten verschillende voorbeelden van valsspelen. Noteer per voorbeeld van Pausanias welk modern voorbeeld er het best bij aansluit.
- 1b. Welke oneerlijke praktijken uit dit artikel zouden ook in de oudheid gebeurd kunnen zijn? Verklaar steeds je antwoord.

Lees het artikel in Trouw uit 1996 'De vervlogen idealen van Pierre de Coubertin' op <https://www.trouw.nl/nieuws/de-vervlogen-ideal-en-van-pierre-de-coubertin~ba5dcd65/> of in de tekstbijlage en beantwoord vervolgens vraag 2.

2. Noteer op basis van dit artikel uit Trouw vijf voorbeelden van idealen die volgens De Coubertin voortkwamen uit de oudheid, maar waaraan de moderne Olympische Spelen nu niet meer voldoen.

OPDRACHT 4

Vergelijk de idealen van De Coubertin (zie vraag c. bij opdracht 3) met de praktijk van de Olympische Spelen in de oudheid.

3. In hoeverre vind jij het beeld dat hij van de Olympische Spelen in de oudheid had terecht? Beargumenteer je antwoord.

Pausanias veroordeelt oneerlijk gedrag tijdens de Olympische Spelen.

- 2a. Citeer uit de teksten van Pausanias de tekstelementen waarin hij zijn eigen mening over de valsspelers duidelijk maakt.
- 2b. Zijn er omstandigheden waarin jij begrip op kunt brengen voor valsspelen of keur je het net als Pausanias af? Als de omstandigheden uitmaken, noteer dan ook onder welke omstandigheden je begrip op kunt brengen voor vals spel.

Uit het factsheet uit 2016 'Nederlanders over het IOC, de FIFA en de Olympische Spelen' (zie https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/kennisbank/publicaties/?nederlanders-over-het-ioc-de-fifa-en-de-olympische-spelen&kb_id=17939) blijkt dat 58 procent van de Nederlanders vindt dat door recente doping- en omkoopschandalen hun vertrouwen in internationale sportorganisaties is geschaad. 45 procent vraagt om ingrijpen van de overheid.

3. Denk je dat het zou werken als afschrikwekkend voorbeeld als valsspelers nu ook de opdracht zouden krijgen om (naast uitsluiting) een monument te laten plaatsen in de volgende stad waar de Olympische Spelen zijn? Waarom wel/niet?